

«Το γέλιο είναι μια αντίδραση ενάντια στην αυστηρότητα. Γελούσαμε και κοροϊδεύαμε τα πάντα. Κοροϊδεύαμε τους εαυτούς μας, όπως κοροϊδεύαμε τους καλοχορτασμένους και τους ψευτοειρηνοποιούς. Παίρναμε το γέλιο μας στα σοβαρά. Το γέλιο ήταν η μόνη εγγύηση της σοβαρότητας με την οποία, στο ταξίδι μας προς την ανακάλυψη του εαυτού μας, εξασκούσαμε την αντιτέχνη» – Hans Richter

1) Το καρναβάλι την εποχή της φεουδαρχικής Δύσης, είχε ανατρεπτικό χαρακτήρα. Η μεγάλη του ακμή συμπίπτει με την ανάπτυξη των πόλεων, της αυτονομίας τους και της νεοσχηματισμένης αστικής τάξης, η οποία το χρησιμοποιεί στον πολιτιστικό της αγώνα εναντίον της φεουδαρχικής και εκκλησιαστικής ιδεολογίας. Το καρναβάλι είναι για την αστική τάξη ότι η επιστήμη, το θέατρο, ο τύπος: όπλα ενάντια στη φεουδαρχία. Με την εγκαθίδρυσή της, τα τρία τελευταία γίνονται εργαλεία για την διατήρηση της θέσης της και της αύξησής της δύναμής της, ενώ το καρναβάλι, απλά απονευρώνεται και χάνει την επαναστατικότητα και τη λαϊκότητά του. Ο κόσμος που συμμετέχει σ' αυτό, πλέον είναι διαχωρισμένος από την οργάνωσή του, την οποία αναλαμβάνουν κρατικοί φορείς. Το μόνο που μένει ίδιο είναι η μεταμφίεση και η μέθη. Η επαναστατικότητα του καρναβαλιού, όμως, τελικά δεν εξαφανίστηκε. Δραπέτευσε και μεταμορφώθηκε! Αποκομμένη πια απ' το καρναβάλι, η καρναβαλική επαναστατικότητα, μπόλιασε στις οδομαχίες και βρήκε έδαφος να επιβιώσει και να αναπτυχθεί.

2) Η ανανέωση της ζωής που γιορτάζεται στα καρναβάλια της υπαίθρου, δίνει τη θέση της στη γιορτή της επανοικειοποίησης της στις οδομαχίες. Το ανάμα της φωτιάς και το κάψιμο του ανδρείκελου, αντικαθίσταται από τον εμπρησμό εχθρικών προς τη ζωή στόχων. Οι αναπαραστάσεις της γενετήσιας πράξης, τα σκατολογικά τραγούδια και η αθυροστομία, αντικαθίστανται απ' τις φαλλοκεντρικές χειρονομίες (την επίδειξη των γενετικών οργάνων προς τα όργανα της τάξης), τα σκατολογικά συνθήματα και την αθυροστομία. Η μεταμφίεση αντικαθίσταται με το «κουκούλωμα». Το κράτημα της μαγκούρας για ξυλοφόρτωμα, από το κράτημα του ροπάλου ή του λοστού για ξυλοφόρτωμα, σπάσιμο κλπ Η εκτόξευση αντικειμένων, απ' την εκτόξευση πετρών. Ο θόρυβος των κουδουνιών από το θόρυβο της σπασμένης μολότοφ. Η κριτική και η αμφισβήτηση της εξουσίας στο καρναβάλι, αντικαθίσταται από την ευθεία επίθεση σ' αυτήν.

Για τη λογική του καρναβαλιού, όπως και για τη λογική των οδομαχιών, καμιά αξία δεν είναι ιερή και ακλόνητη. Κανένα γεγονός δε θεωρείται αρκετά τραγικό, ιερό ή επίσημο για να μην μπορεί να γίνει αντικείμενο γελοιοποίησης και χλεύης. Και στις δύο περιπτώσεις ισχύει το «τίποτα δεν είναι ιερό, τα πάντα επιτρέπονται».

Το καρναβάλι, όπως και οι οδομαχίες, είναι πρόσκαιρη διακοπή του επίσημου συστήματος των απαγορεύσεων και των ιεραρχικών φραγμών. Είναι ένας ανάποδος κόσμος που κρατάει κάποιες μέρες, στην περίπτωση του καρναβαλιού, και κάποιες ώρες ή λεπτά, στην περίπτωση των οδομαχιών.

3) Το καρναβάλι, εκτός από «ανάποδος κόσμος», είναι κι ένας κόσμος που τα αντίθετα ενώνονται, όπως η ζωή κι ο θάνατος, τα γηρατειά κι η νιότη, το "πάνω" και το "κάτω", η γυναίκα και ο άνδρας. Γεγονός που αποκρυσταλλώνεται σε διάφορες φιγούρες του καρναβαλιού, όπως οι αρλεκίνοι, που είναι μισοί άντρες και μισοί γυναίκες ή ο μασκαράς του σλοβένικου καρναβαλιού, που είναι γριά και νέος ταυτόχρονα. Οι οδομαχίες, επίσης, χαρακτηρίζονται από την ένωση των αντιθέτων: της κατάφασης και της άρνησης, της θέσης και της αντίθεσης, της άμυνας και της επίθεσης, της αγάπης για την ελευθερία και του κινδύνου για ακόμα μεγαλύτερο περιορισμό της.

από Πρακτορείο Rioters

<http://exnegativo.blogspot.com>
<http://enosianarxikon.blogspot.com/>

Το καρναβάλι: μια αναρχική γιορτή

